

Tuinbouwproject Friesland

Tuinbouwproject Friesland is in 1999 opgericht door De Friese Maatschappij van Landbouw en het Onderwijscentrum (tegenwoordig LTO-Noord) voor de Land- en Tuinbouw en de Voedingsmiddelenindustrie (tegenwoordig AOC Friesland) en stelt zich de volgende doelen:

- Het verzorgen van cursussen en opleidingen in de tuinbouw, de bollenteelt en -broei
- Het trainen van werkzoekenden in de glastuinbouw
- Het begeleiden van werkzoekenden naar betaalde arbeid
- Het bieden van faciliteiten voor startende ondernemers in de bollenteelt en -broei

Het project wordt geleid door een [bestuur](#) bestaande uit vier vertegenwoordigers, twee vanuit LTO-Noord en twee van AOC Friesland.

Bij de uitvoer van de dagelijkse werkzaamheden binnen het project en op de trainingslocaties wordt het bestuur ondersteund door een [projectteam](#).

De praktijk

Het project heeft de beschikking over twee [trainingslocaties](#) (Sexbierum en Kruisweg) en een facilitair centrum (Oosternijkerk).

- **Sexbierum**
In Sexbierum worden werkzoekenden om- en bijgeschoold tot "Medewerker tuinbouw".
- **Kruisweg**
Tuinbouwproject Friesland geeft in Kruisweg, Noord-Groningen, (toekomstige) agrarische ondernemers onder goede begeleiding de gelegenheid uit te groeien tot ondernemers met een volwaardig en rendabel bedrijf in de teelt en eventueel broei van bloembollen.
- **Oosternijkerk**
In Oosternijkerk zullen in 2005 ongeveer 3 miljoen snijtulpen en bijna 200.000 narcissen worden gekweekt. De bollen voor deze bloemen zijn afkomstig van 14 bestaande bollenbedrijven. Voor het grootste deel zijn dit bedrijven uit Noordoost Friesland, maar er zijn ook bedrijven uit Groningen en West Nederland die participeren.

Lokatie

Sexbierum

Frentsjerterdyk 5a
Sexbierum

T: 0517 - 59 19 02 F: 0595-487006

E: sexbierum@tuinbouwproject.nl

Oosternijkerk

't Oogh 1-3
9137 SL Oosternijkerk

T: 0595 - 48 70 06 F: 0519-241594

E: oosternijkerk@tuinbouwproject.nl

Kruisweg

Groene Wierde 3
9977 PT Kruisweg

T: 06 - 23 39 58 56

E: kruisweg@tuinbouwproject.nl

Locatie activiteiten

In de moderne kas van 3000 m2 in Sexbierum worden rode paprika's geteeld. In de kas worden alle werkzaamheden geoeffend die zich op een normaal productiebedrijf voordoen [...>](#)

In Oosternijkerk zullen in 2005 ongeveer 3 miljoen snijtulpen en bijna 200.00 narcissen worden gekweekt. De bollen voor deze bloemen zijn afkomstig van 14 bestaande bollenbedrijven [...>](#)

Gedurende het seizoen krijgen de deelnemers de gelegenheid tulpen (of narcissen) in de kas te broeien. Door de stichting wordt voor de teelt land gehuurd [...>](#)

SEXBIERUM

Algemene info

De glastuinbouwsector is nog steeds een groeiende sector in Friesland. En de vraag naar personeel voor het werk in de kassen met name in de regio rondom Berlikum blijft groot. Ook voor de langere termijn in het arbeidsmarktperspectief in de glastuinbouw gunstig. De uitbeidingsplannen in de regio Noordwest Friesland nemen steeds vastere vorm aan hetgeen veel nieuwe arbeidsplaatsen zal opleveren.

Ondanks de stijgende werkloosheid is het voor de tuinders toch moeilijk goed en vooral gemotiveerd personeel te vinden.

En het gaat hierbij niet alleen om het seizoenspersoneel dat wordt ingezet bij de oogst. Met name het vinden van goede vaste arbeidskrachten is voor deze sector lastig.

Het imago van de glastuinbouw draagt niet bepaald bij aan vinden van personeel; veel mensen hebben een verkeerd beeld van de sector.

En er bestaat bij veel mensen het vooroordeel dat het werk in de kas zwaar, ééntonig, vies en ongezond is. Dit is in tegenstelling tot de werkelijkheid.

In de glastuinbouw is in de afgelopen jaren veel ten goede veranderd zoals nieuwe productietechnieken, betere arbeidsomstandigheden en flexibele werktijden.

Flexibilisering is een belangrijk item, waardoor parttime werken heel gebruikelijk is geworden in de glastuinbouw, zodat ook naast de "normale uren" van half acht tot kwart over vier nu ook onder schooltijd van negen tot kwart voor drie kan worden gewerkt.

Dit biedt voor vrouwen met schoolgaande kinderen de mogelijkheid om weer aan de slag te gaan.

Doelstelling

Tuinbouwproject Friesland verzorgt in Sexbierum een project waarbij werkloze werkzoekenden de gelegenheid hebben een traject van een half jaar te volgen waarna de kans op betaalde arbeid in de tuinbouw zeer groot is. Het uitstroompercentage lag in de afgelopen jaren steeds rond de 80%.

De opleiding is een combinatie van theorie en praktijk, met een officiële certificering voor diegenen die de opleiding goed doorlopen, en een maatwerkprogramma voor diegene die aanvullende begeleiding of scholing nodig hebben met als doel alle deelnemers aan een baan te helpen in de glastuinbouw.

Project

Doel:

Doel van het project is om deelnemers aan een betaalde baan in de tuinbouw te helpen met daarbij zoveel mogelijk kennis van werken in de tuinbouw.

Beroepsprofiel:

De medewerker tuinbouw is in staat onder begeleiding alle voorkomende teeltwerkzaamheden uit te voeren, waarbij het accent vooral zal liggen op gewasverzorging en oogstwerkzaamheden. De medewerker is in staat in een team te werken, op wisselende tijden, onder wisselende omstandigheden.

Doelgroep:

Het tuinbouwproject is voor iedereen die gemotiveerd is om in de tuinbouw te werken toegankelijk. Mannen en vrouwen, jong en oud, fase 2,3,4, WAO-ers, allochtoon of autochtoon. Iedereen kan qua niveau de opleiding volgen en kan een baan vinden in de tuinbouw.

Theorie/praktijk:

Het opleidingstraject is een traject van een half jaar en in principe 5 dagen per week. Op 4 van de 5 dagen wordt er in eerste instantie in de scholingkas in Sexbierum en later op stage in een tuinbouwbedrijf praktijkervaring opgedaan. Eén dag per week wordt besteed aan het opdoen van theoretische kennis van de tuinbouw. Deze lesdag vindt ook plaats in Sexbierum en wordt verzorgd door AOC Friesland.

Deelnemers kunnen na afloop van het traject officieel erkende deel-certificaten van de opleiding " assistent medewerker plantenteelt niveau 1" behalen. (Voor deelnemers die niveau 2 willen en kunnen doen is er de mogelijkheid om in Leeuwarden de lessen te volgen)

Hoewel het om een fulltime opleiding gaat is er ook de mogelijkheid de stage in deeltijd te doorlopen (bijvoorbeeld WAO-ers en herintreedsters).

Werkwijze:

Aspirant deelnemers kunnen rechtstreeks worden aangemeld bij het trainingscentrum in Sexbierum. Na een intakegesprek kunnen de deelnemers elk moment instromen en volgen een traject van 6 maanden. Indien nodig kan het traject verlengd worden met maximaal 6 maanden. Per aanmelding zal een offerte worden uitgebracht met hierin de verwachte duur van het traject en de mogelijke aanvullende begeleiding die nodig is.

Uitstroom:

De plannen rondom Berlikum, waar een uitbreiding van vele hectares wordt gerealiseerd levert een belangrijke vraag naar goed opgeleid personeel. Tuinbouwproject Friesland speelt zo goed mogelijk op dergelijke ontwikkelingen in. Ook voor mensen die in deeltijd willen werken biedt de tuinbouwsector volop werk. In de praktijk blijkt dat een groot aantal deelnemers tijdens en na afloop een betaalde baan krijgen aangeboden.

Met behoud van uitkering:

Deelnemers, werkloos, volgen het scholingstraject met behoud van uitkering indien de uitkerende instantie hiervoor toestemming geeft (gemeentelijke sociale dienst of UWV). Reeds tijdens de opleiding wordt getracht voor deelnemers betaald werk te zoeken in de tuinbouw. Inzet op de stagebedrijven en tijdens de scholing is daarbij een belangrijke voorwaarde.

Vergoeding:

Deelnemers ontvangen een vergoeding voor reiskosten en kleding van € 7,- per dag.

Informatie en aanmelding

Aanmelding, informatie of een afspraak maken kan telefonisch bij Tuinbouwproject Friesland

Tuinbouwproject Friesland
Frentsjerderdyk 5a,
8855 XC Sexbierum
sexbierum@tuinbouwproject.nl

Dhr. A. Runia (stagebegeleider)
Locatie : 0517 - 591902
Privé : 0518 – 481251
Mobiël: 06 – 20361715

Of AOC Friesland 058 – 2534000 (n.degraaf@ca.aocfriesland.nl)

www.tuinbouwproject.nl

Kijk ook eens op de website van Tuinbouwproject Friesland. Hier kunt u alle informatie vinden over het tuinbouwproject in Sexbierum, het trainingscentrum bollenteelt in Kruisweg en kwekerij Oosternijkerk.

Tuinbouwproject Friesland wordt financieel mede mogelijk gemaakt door ESF.

Kwekerij Oosternijkerk

In Oosternijkerk zijn in 2005 ongeveer 3 miljoen snijtulpen en bijna 200.000 narcissen gekweekt. De bollen voor deze bloemen zijn afkomstig van 14 bestaande bollenbedrijven. Voor het grootste deel zijn dit bedrijven uit Noordoost Friesland, maar er zijn ook bedrijven uit Groningen en West Nederland die participeren.

De deelnemende bedrijven kiezen voor Oosternijkerk omdat ze op deze wijze een betere opbrengt voor hun bollen hopen te realiseren. Voor de betrokken regio is de ontwikkeling positief omdat er een positief effect is op de werkgelegenheid. In de wintermaanden worden er naar schatting 9500 uren gemaakt. Gedeeltelijk wordt deze klus geklaard door de deelnemende bedrijven. De rest wordt ingehuurd door een samenwerkingsverband met hoveniersbedrijf Svensk Garding, die in deze periode het juist wat minder druk heeft en via AB Fryslân.

Het uiteindelijke doel is dat de ervaringen zo positief zijn dat bedrijven zelf hun bollen gaan broeien. Broeien is vaktaal voor de productie van snijtulpen en narcissen. Noord Friesland is vanwege de werkgelegenheidseffecten blij zijn met een aantal volwaardige en rendabele bedrijven in de broei en teelt van bloembollen.

Opzet

Naast de werkzaamheden in het facilitair centrum blijven deelnemers werkzaam op eigen bedrijf.

Het gebruik van machines en de schuurruimte voor de verwerking van bollen en klimaatcellen wordt centraal aangeboden. Dit verhoogt de efficiëntie van het project en geeft een positieve kwaliteitsimpuls. Er kan met professionelere machines worden gewerkt die voor de kleine individuele telers onbetaalbaar zijn.

Voor het gebruik van de centrale locatie, inclusief het gebruik van machines, wordt door de deelnemers een financiële bijdrage geleverd. De inbreng van de bollen vergroot de (financiële) betrokkenheid bij het project van de deelnemers.

De afzet van het product vindt (onder begeleiding) plaats voor eigen rekening.

Deelnemers zijn vrij om naast de gezamenlijk aangekochte bollen te starten met een eigen bollenkraam. Tegen vergoeding kunnen ook deze bollen verwerkt worden in de centrale ruimte.

Deelnemers hebben een contract getekend voor drie jaar. Als deelnemers starten met een eigen broeierij is dat een ontbindende voorwaarde in het contract.

All Seasons Bulb Flowers Group

Door het trainingscentrum worden in samenwerking met de All Seasons Bulb Flowers Group (ASBFG) ook narcissen gebroeid.

De ASBFG is een samenwerkingsverband van enkele gespecialiseerde topbedrijven in de bollensector in West Nederland. In een ketenproject worden bloemen van narcissen, hyacinten en tulpen geëxporteerd. Marktontwikkeling, marktconcepten en teeltverlenging zijn doelstellingen die op een professionele wijze worden benaderd.

De globale taakverdeling onderling is: W. Leenen en Zn., narcissen vermarkting, narcissteelt, -broei en -veredeling, algehele coördinatie; F. Veul, narcissen en tulpen veredelaar (o.a. lid van veredelingscombinatie Vertuco), J. van Abswoude, Rijnsburg (teelt en broei van hyacinten).

Voor de afzet zijn goede contacten met exportbedrijf Dingemans van Starckenborg BV, zij zijn gevestigd op het terrein van Bloemenveiling Flora Holland in Rijnsburg.

De contacten die in de afgelopen jaren met de ASBFG zijn ontstaan vormen een unieke kans om in de bovenkant van de markt aanwezig te zijn met exclusieve tulpen en narcissen broei. Voor de teelt van hyacinten zijn in 2003 al proefplantingen in het gebied gedaan. Deze bollen worden ingezet om de seizoensverlenging verder uit te bouwen. Dit

sluit perfect aan bij de wens om het gebied verder te ontwikkelen voor die markten waar een hogere toegevoegde waarde kan worden gerealiseerd.

Meer informatie over de groep is te vinden op hun eigen website <http://www.asbfg.com/>

Informatie en aanmelding bij:

Kwekerij Oosternijkerk

Contactpersoon:

De heer W. Pauzenga

tel. (06) 23 39 58 56

e-mail: oosternijkerk@tuinbouwproject.nl

Adres:

't Oogh 1 en 3

9137 SZ Oosternijkerk

KRUISWEG

Algemene info

Vanaf 1995 zijn in het Trainingscentrum Bloembollenteelt en - broei te Kruisweg, veel mensen opgeleid met een ondernemersgerichte bollenopleiding. Leren door doen is door veel deelnemers vervolgens letterlijk opgepakt. Er zijn nieuwe bedrijven gesticht, er zijn samenwerkingsverbanden ontstaan, er is een behoorlijke vergroting in het bollenareaal en er worden ondertussen miljoenen tulpen gebroeid. Hierdoor is de economische bedrijvigheid en werkgelegenheid in Lauwersland flink gestimuleerd en toegenomen. In 2002 zijn er in het Trainingscentrum belangrijke investeringen gedaan. Het is nu mogelijk een aantal faciliteiten te bieden die door afzonderlijke 'jonge' ondernemingen moeilijk kunnen worden opgebracht.

Doelstelling

Het Tuinbouwproject Friesland geeft in Kruisweg, Noord-Groningen, (toekomstige) agrarische ondernemers onder goede begeleiding de gelegenheid uit te groeien tot ondernemers met een volwaardig en rendabel bedrijf in de teelt en eventueel broei van bloembollen.

Daarbij richt men zich op jonge (toekomstige) ondernemers en akkerbouwers die hun bedrijf willen omschakelen en ondernemers die via het project een referentiekader willen verwerven en daarmee in staat zijn hun eigen bollenbedrijf te starten.

Werkwijze

Gedurende het seizoen krijgen de deelnemers de gelegenheid tulpen (of narcissen) in de kas te broeien. Voor een aantal ondernemers biedt het trainingscentrum faciliteiten op het gebied van de verwerking. Begeleiding van cursussen vindt plaats via AOC Friesland. Eveneens vindt praktische begeleiding plaats middels de projectleider en externe deskundigen.

Via het trainingscentrum worden daarnaast ook de training en begeleiding van bollentelers verzorgd die meer van de teelt van tulpen willen weten. De teeltechnische vaardigheden en de economische mogelijkheden staan daarbij centraal.

Facilitair Centrum

Ten behoeve van het project is in 1995 een schuur met klimaatcellen en verwerkingsruimte gerealiseerd met een kas uitsluitend voor de trek van tulpen. Deelnemers krijgen de gelegenheid een gedeelte van de geteelde bollen onder begeleiding af te broeien. De schuurruimte en de kas zijn gebouwd in het dorp Kruisweg (Kloosterburen) in de gemeente De Marne. De machines voor de verwerking zijn in 2002 centraal aangeschaft. Om in de ruimtebehoefte te kunnen voorzien is er in 2002 geïnvesteerd in een nieuwe schuur.

Kennisverwerving

Het trainingscentrum is de ontmoetingsplaats voor de telers in het gebied. Onderlinge kennisuitwisseling, o.a. gericht op managementvaardigheden, staat centraal.

In de kantine van het trainingscentrum bestaat de mogelijkheid om met beperkte middelen theoretische, praktijkgerichte scholing te kunnen geven. Daarnaast kan men vervolgens direct in het gebied percelen bezoeken en met behulp van de klimaatcomputer en de cellen de nodige vaardigheden uitwisselen. Ditzelfde geldt ook voor de machines.

Het trainingscentrum is de centrale locatie voor de projectleider. Deelnemers kunnen met vragen bij hem terecht.

Met de teelt van bloembollen is aangesloten bij de doelstellingen van het bedrijfsleven en de overheid. Het trainingscentrum voldoet aan de eisen van het Milieuprogramma Sierteelt.

Het welslagen van de teelten en daaraan gekoppeld het omschakelen naar zelfstandig ondernemer in de teelt en het eventueel broeien van bolgewassen is naast het opdoen van praktische ervaring in de teelt en broei mede afhankelijk van scholing op dit gebied. De deelnemers zijn vrijwel allemaal gediplomeerd Gespecialiseerd Beroepsbeoefenaar plantenteelt met als specialisatie Bloembollenteelt. Het hoogste (kader-)niveau binnen het MBO.

Een andere vorm van kennisverwerving is de ondersteuning door de bedrijfsleider. Hij is aanwezig voor het ondersteunen van deelnemers bij de dagelijkse werkzaamheden. Verder is er ondersteuning gericht op de deelnemers door middel van de inzet van een bedrijfskundige.

Activiteiten

In het centrum te Kruisweg vinden de volgende activiteiten plaats:

Meerdere deelnemers broeien in de kas, als voorbereiding op het starten van een eigen onderneming.

Er worden in een ketenproject schone narcissen gebroeid en o.a. naar Amerika geëxporteerd.

15 ondernemers maken gebruik van de faciliteiten van het centrum.

Bij voldoende belangstelling wordt er jaarlijks een basiscursus teelt van tulpen en/of een cursus met betrekking tot de broei van tulpen georganiseerd.

Daarnaast wordt, door het organiseren van activiteiten zoals de tulpenkeuringen, stadiumbepalingen en excursies op het gebied van teelt en broei van bolgewassen, het Trainingscentrum een plaats waar kennis wordt uitgewisseld.

Tenslotte ontvangt het Trainingscentrum vrijwel dagelijkse bezoekers en vertegenwoordigers die een stroom van informatie met zich meebrengen.

Informatie en aanmelding bij:

Trainingscentrum Kruisweg

Contactpersoon:

De heer J. Pauzenga

tel. (06) 22 01 31 72

e-mail: tuinbouw@knoware.nl

Locatie-adres:

Groene Wierde 3

9977 PT Kruisweg

Fax. (0595) 48 70 06

[AOC Friesland](#)

AOC Friesland is een regionaal opleidingscentrum VMBO-groen & MBO voor voeding, natuur & milieu.

[AB](#)

AB Fryslân is de organisatie als het gaat om flexibel inzetbaar personeel. Van Bedrijfsverzorgers (specialisten) tot uitzendkrachten.

[Agri Holland](#)

AgriHolland heeft zich ten doel gesteld om u persoonlijk te assisteren bij uw dagelijkse en toekomstige werkzaamheden in de agribusiness

[Groenwerkt](#)

Hier kunnen leerlingen op verschillende manieren kennis maken met de tuinbouw, zodat ze kunnen zien dat groen werkt.

[HB Veilingen](#)

HB VEILINGEN is een veilinghuis in de sierteeltbranche dat zich toelegt op specialistische dienstverlening.

[Marneflora](#)

De Marneflora staat voor de bloemententoonstelling van het Noorden gecombineerd met een uitnodigende Agri- en Tuinbeurs

[NLTO](#)

De NLTO maakt zich sterk voor een gezonde agrarische sector met goede, reële toekomstperspectieven. Ze is een baken in het veld voor alle betrokkenen, in het bijzonder voor de 20.000 boeren en tuinders wiens belangen zij behartigt.

[Provincie Fryslan](#)

[Provincie Groningen](#)